

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
ROZDZIAŁ PIERWSZY	
Współczesna analityczna filozofia świadomości	19
1. Wprowadzenie: cel pracy i przyjęta metoda	19
1.1. „Trudny” problem świadomości i jego neurologiczne znaczenie	21
1.2. Świadomość zjawiskowa – przykłady występowania	23
1.3. Filozofia świadomości – podstawowa terminologia	27
1.3.1. Świadomość z psychologicznego punktu widzenia	30
1.3.2. Świadomość od strony metafizycznej	32
1.3.3. Holizm ontologiczny i metodologiczny	36
1.3.4. Holistyczne rozumienie świadomości	38
1.3.5. Debata: eksternalizm–internalizm	44
1.3.6. Eksperymenty myślowe	49
1.4. Subiektywność świadomości w historii filozofii	53
1.5. Podsumowanie	56
ROZDZIAŁ DRUGI	
Filozoficzno-psychologiczny opis subiektywności świadomości	59
2.1. Wprowadzenie: cechy świadomości	59
2.1.1. Subiektywność ujęta ontologicznie i epistemologicznie	60
2.1.2. Perspektywa pierwszo- i trzecioosobowa	63
2.1.3. Perspektywa czasowa i przestrzenna	67
2.1.4. Odczuwanie własnego ciała	68
2.2. Subiektywność wyrazem jedności świadomości	70

2.3.	Model świadomości zjawiskowej	73
2.4.	Inne przejawy świadomości	77
2.4.1.	Qualia	77
2.4.2.	Samoświadomość	81
2.5.	Podsumowanie	84

ROZDZIAŁ TRZECI

Miejsce świadomości w wybranych teoriach umysłu	87
---	----

3.	Wprowadzenie: subiektywna świadomość a mózg	87
3.1.	Dualizm <i>versus</i> materialistyczny monizm	91
3.2.	Behawioryzm logiczny i nomologiczny	94
3.3.	Teoria identyczności typów	97
3.3.1.	Materializm ontologiczny według Paula Churchlanda	99
3.3.2.	Johna Smarta teza o ontologicznej neutralności	102
3.4.	Teoria identyczności zdarzeń	108
3.4.1.	Saula Kripkego krytyka teorii identyczności	111
3.4.2.	Teorie superweniencji	117
3.5.	Funkcjonalizm	119
3.5.1.	Funkcjonalistyczna analiza „trudnego” problemu	123
3.5.2.	Relacyjne wyjaśnianie stanów jakościowych	128
3.5.3.	Teoria zmysłu wewnętrznego	130
3.6.	Teorie emergencji	134
3.6.1.	Podstawowe rodzaje emergencji	138
3.6.2.	Wrażenia jako cechy emergentne	141
3.7.	Podsumowanie	146

ROZDZIAŁ CZWARTY

Daniel Dennett – świadomość aktywnością mózgu	151
---	-----

4.	Wprowadzenie: jaka teoria świadomości?	151
4.1.	Heterofenomenologia – perspektywa trzeciosobowa	153
4.1.1.	Postulowana jaźń	155
4.1.2.	Ocena heterofenomenologii	159
4.2.	Kartezjański Teatr	161
4.3.	Wiele Szkiców jako model subiektywnych przeżyć	164
4.3.1.	Orwellowski i stalinowski model świadomego umysłu	166
4.3.2.	Model Wielu Szkiców	168
4.4.	Jedność świadomości	170
4.4.1.	Jedność świadomości w ramach Funkcjonalnego Teatru	171

4.4.2.	Wielość szkiców a świadomość zjawiskowa	174
4.5.	Kulturowa ewolucja świadomości – darwinizm społeczny	177
4.6.	Komputerowo-funkcjonalistyczna struktura świadomego umysłu	179
4.7.	Stany zdawania sobie sprawy	183
4.8.	Neuronalne podłoże subiektywności	186
4.9.	Podsumowanie	189

ROZDZIAŁ PIĄTY

Thomas Nagel – subiektywne własności świadomości		193
5.	Wprowadzenie: jakiej filozofii świadomości poszukujemy? ...	193
5.1.	Fizykalna koncepcja obiektywności	195
5.1.1.	Obiektywna fenomenologia	198
5.1.2.	Obiektywność zjawiska psychicznego	200
5.2.	Neuronalne podłoże jedności świadomości	203
5.3.	Argumenty przeciwko fizykalizmowi	208
5.3.1.	Nieredukowalność przeżyć	209
5.3.2.	Argument z poznania	210
5.3.3.	Fizykalistyczno-redukcyjnistyczne kontrargumenty	212
5.4.	Panpsychiczna teoria dwu aspektów	216
5.5.	Poszerzona teoria stanów mentalnych	222
5.6.	Podsumowanie	227

ROZDZIAŁ SZÓSTY

W poszukiwaniu nowej teorii świadomości		231
6.	Wprowadzenie	231
6.1.	Neurokognitywistyka a problem świadomości	233
6.1.1.	Pytanie o kryterium świadomości	234
6.1.2.	Świadome przetwarzanie informacji	238
6.1.3.	Nowe techniki neuroobrazowania	241
6.1.4.	Koneksjonizm	245
6.1.5.	Neuroplastyczność	249
6.2.	Ujęcie mózgu w materialistycznych teoriach świadomości	253
6.3.	Wybrane neurokognitywne teorie świadomości	255
6.3.1.	Neuropsychologia	255
6.3.2.	Neurofenomenologia	259
6.3.3.	Neurofilozofia	263
6.4.	Podstawowe założenia poszukiwanej teorii świadomości	267
6.5.	Podsumowanie	271

ROZDZIAŁ SIÓDMY

Neuronalne korelaty świadomości	275
7. Szkielet programu badawczego	275
7.1. Definicje neuronalnych korelatów świadomości	276
7.1.1. Uszczegółowienie podanych definicji	279
7.1.2. Dwa rodzaje kwestii metodologicznych	283
7.2. Neuronalne korelaty marzeń sennych	289
7.3. Wpływ wad mózgu na stany świadomości	290
7.3.1. Przykłady niedorozwoju mózgu	294
7.3.2. Określanie korelatów świadomości w zdeformowanym mózgu	294
7.4. Stopień zależności między systemami neuronalnymi a świadomością	298
7.4.1. Warunek konieczny i wystarczający wystąpienia stanu świadomości	298
7.4.2. Minimalny system neuronalny	301
7.5. Przykłady rodzajów korelatów świadomości	306
7.5.1. Neuronalne korelaty świadomych przeżyć	306
7.5.2. Neuronalne korelaty jedności świadomości	309
7.6. Neurokognitywna prototeoria świadomości	312
7.6.1. Redukcja bez identyfikacji: teoria emergencji jako surogat teorii naukowej	316
7.6.2. Wyjaśniająca wartość proponowanej prototeorii	322
7.7. Podsumowanie	326
Zakończenie	329
Literatura	334
Indeks nazwisk	357
Indeks rzeczowy	362
Summary	368